

3. *Ємельяненко Л.М., Терен І.В.* Інноваційна парадигма соціально-економічного розвитку України / За ред. В.В. Онікієнка. — К.: РВПС НАН України, 2006. — 480 с.

4. *Маркс К., Енгельс Ф.* Соч. 2-е изд. — Т. 39. — с. 352.

5. *Иноземцев В.Л.* За пределами экономического общества: Научное издание. — М.: Academia — Наука, 1998. — 640 с.

6. Влада і дефіцити ліберального мислення // Дзеркало тижня. — № 20. — 2011. — С. 1, 7.

7. Инновационное развитие: экономика, интеллектуальные ресурсы, управление знаниями / Под ред. Б.З. Мильнера. — М.: ИНФРА-М, 2010. — 624 с. — (Научная мысль).

8. Прогнозирование будущего: новая парадигма / Под ред. Г.Г. Фетисова, В.М. Бондаренко. — М.: ЗАО «Издательство» Экономика», 2008. — 283 с.

9. *Поппер К.* Відкрите суспільство та його вороги. — К.: Основи, 1984. — Т. 2. — 494 с.

10. *Тойнби А.Дж.* Постижение истории: Пер. с англ. / Сост. Огурцова А.П.; Вступ. ст. Уколовой В.И.; Загл. ст. Рашковского Е.Б. — М.: Прогресс, 1991. — 736 с.

Статтю подано до редакції 25.07.11 р.

УДК 330.341.1

Л.В. Лебедева, аспірантка
кафедри політичної економії обліково-економічних
факультетів ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ПРОБЛЕМА СТАНОВЛЕННЯ ПАРАДИГМИ МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

АНОТАЦІЯ. У статті досліджується проблема зміни наукової парадигми дослідження економіки, застосування нових методів наукового аналізу за умов становлення постіндустріального суспільства.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: методологія дослідження економіки, парадигма, постіндустріальне суспільство, цивілізаційний та формаційний підходи, творчість, соціально-культурний розвиток.

АННОТАЦИЯ. В статье исследуется проблема изменения научной парадигмы исследования экономики, применение новых методов научного анализа в условиях становления постиндустриального общества.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: методология исследования экономики, парадигма, постиндустриальное общество, цивилизационный и формационный подходы, творчество, социально-культурное развитие.

ANNOTATION. The problem of changing scientific paradigm in the economics researches, the application of new methods of scientific analysis due to formation of postindustrial society have been analyzed in this article.

KEYWORDS: methodology of economics researches, paradigm, postindustrial society, civilization and formational approaches, creativity, social and cultural development.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день світовий економічний розвиток вступає у нову стадію цивілізаційного зростання — стадію становлення постіндустріального суспільства, що пов'язана з значними змінами як в інститутах самого суспільства, так і в економічній сфері. З приходом нової стадії розвитку суспільства постає необхідність обґрунтування нової системи правил та методів пізнання економічної дійсності, нової парадигми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченню постіндустріального суспільства та методологічних проблем його дослідження присвячені праці багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених: Д. Белла [1], Дж. Гелбрейта [3], Е. Тоффлера [10], С. Хантингтона [13], В. Іноземцева [5], А. Чухно [14] та ін. Все ж багато питань залишаються невирішеними, потребує подальшого дослідження система правил та процедур дослідження нової організації економічних відносин — постіндустріального суспільства, адже нова дійсність вимагає й нової парадигми її дослідження.

Постановка завдання. Завданням даної статті є виокремлення нових методологічних принципів та методів дослідження постіндустріального суспільства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Методологію, як сферу дослідження, не можна віднести до предмету дослідження якоїсь певної, однієї науки, це загальна дисципліна, що може бути названа «наукою про науку» та «шлях досягнення істини». У науковій літературі поняття «методологія» трактується як система певних способів і прийомів, що застосовуються в тій чи іншій сфері діяльності (в науці, політиці, мистецтві тощо) та вчення про цю систему, загальна теорія методу, теорія в дії [12, с. 365].

Економісти сутність поняття «методологія» розуміють як «підсумок, синтез принципів і засобів пізнання, вироблених людством у процесі його пізнавальної та перетворювальної діяльності» [8, с. 10] та як «вчення про структуру, логічну організацію, методи та засоби діяльності» [2, с. 332].

Серед методів, що вивчає методологія, можна виділити наступні: — опис та аналіз рівнів наукового пізнання, специфіки методів дослідження на кожному з них;

- аналіз мови науки;
- виявлення сфери застосування окремих процедур (пояснення, докази);
- аналіз принципів та концепцій дослідження;
- забезпечення взаємодії та синтезу методів різних наук.

Отже, методологію розуміють у двоякому смислі: це і сукупність прийомів, методів та принципів, які використовує наука у своєму дослідженні, також це галузь знань, що вивчає засоби, принципи організації пізнавальної та практично-перетворювальної діяльності людини. Так, методологія — це система певних методів, закономірностей, законів і принципів наукового дослідження, а також наука про цю систему. Вона складається з фундаментальної частини — загальнонаукових принципів, що лежать в основі тієї чи іншої дисципліни або дослідницької теорії, та практичної частини, що містить ряд конкретних методів і технік, що використовуються для вирішення конкретних завдань.

Дослідивши феномен поняття «постіндустріальне суспільство», ми дійшли висновку про існування різних трактувань його сутності. Деякі вчені ототожнюють це поняття з «постіндустріальною економікою». З однієї сторони, постіндустріальне суспільство — це теоретична абстракція, такий тип соціально-економічного ладу, що прийшов на зміну суспільству індустріальному, будь-то «економіка знань», що широко вживається економістами заходу, чи економіка нового типу. У будь-якому випадку, використовуючи термін «суспільство майбутнього» мають на увазі, таке суспільство, де домінує сфера послуг над матеріальною сферою, інформація та знання стають основними факторами економічного зростання, творчість стає універсальним робочою діяльністю.

З іншої сторони, під поняттям «постіндустріальне суспільство» можна також розуміти саме те суспільство, з новими характеристиками, що виникає на базі постіндустріальної економіки. З цієї сторони «постіндустріальне суспільство» — це та спільнота людей, що позитивно ставиться до творчої праці, інновацій, та в структурі зайнятості якої переважає сфера послуг (що пов'язано зі зростаючою продуктивністю праці).

При дослідженні закономірностей і проблем становлення та функціонування постіндустріальної моделі економічного розвитку, особливостей інституціональних форм відповідних цій моделі соціальної системи необхідно насамперед визначити ту сукупність методів, за допомогою яких можливо пізнати цю складну, за словами Д.Белла, *аналітичну конструкцію*. Основою парадигми таких досліджень слугує нова філософія поглядів на сутність і

характер змін, які відбуваються у житті постіндустріального суспільства, його економічної системи, змін у поведінці як окремого індивіда, так і його взаємовідносин з оточуючими, еволюції духовних цінностей людини та загалом системи факторів, за допомогою яких створюється продукт в умовах динамічного розвитку науково-технічної революції та поширення інтелектуальної власності. Визначальним чинником виникнення потреби у новій парадигмі досліджень є завершення етапу «автономії» економіки у цивілізаційному розвитку та зростаючий взаємозв'язок між соціальною та економічною сферами системи.

Сучасний розвиток методології дослідження економіки означений розумінням переплетіння та взаємозв'язку всіх сфер життя, і економіки як його складової, його розвитку як єдиного цілого. Тому нині в економічному дослідженні превалює системний метод, синергетичний підхід та нова методологія дослідження — методологічний плюралізм.

Представники методологічного плюралізму у філософії економіки (Б. Колдуелл, Л. Боленд, Д. Макклоскі та ін.) виступають проти єдиної методології економічної науки «за свободу вибору методу дослідження» [16, с. 510]. На думку Колдуелла, визначальним положенням у методологічному плюралізмі є те, що «не існує універсального, логічно довершеного методу оцінки теорії» [15, с. 245]. Зростання знання не може бути описане як пряма лінія, еволюція науки представляє собою динамічний процес, що допускає «як постійність, так і мінливість, як однастайність, так і різку критику» [15, с. 244].

На думку Колдуелла, будь-яке дослідження з позицій методологічного плюралізму повинне починатися з «раціональної реконструкції як робіт по методології економіки, так і різних дослідницьких програм у рамках економічної науки» [15, с. 245]. Предмет методології розглядається у виявленні, вивченні і порівнянні принципів, на яких базуються різні школи, у визначенні сильних і слабких сторін відповідних теорій, а не просто у пошуку шляхів по удосконаленню існуючої теорії. Наступним кроком є критичний аналіз реконструйованої моделі та побудова на її основі нової, вдосконаленої теорії. При цьому, як зазначав австрійський філософ П. Фейєрбанд «згодиться все», тобто будь-які методи дослідження [11]. Використання єдиного методу і виконання всіх його вимог, на думку Фейєрбанда, несумісне ні з реальною практикою наукового дослідження, ні з творчою природою пізнання.

Тобто, практична цінність методологічного плюралізму полягає в тому, що він «розв'язує руки» досліднику, не тримає його в

рамках визнаної на певний час методології дослідження, при цьому значно розширюючи інструментарій його роботи.

З переходом капіталізму до етапу зрілості, коли більш виразно почали проявлятися основні суперечності між найманими працівниками та власниками капіталу, основою теорії пізнання економічної системи капіталізму став формаційний підхід, розроблений і обґрунтований К. Марксом та Ф. Енгельсом, який повно давав пояснення основним суперечностям цієї системи.

Аналізуючи всесвітню історію К. Маркс і Ф. Енгельс виходили з того, що головним поняттям є «суспільно-економічна формація». Формаційний підхід аналізує історичний розвиток як перехід від одної суспільно-економічної формації до іншої, що пояснюється насамперед економічними чинниками, такими як розвитком системи виробничих відносин у їх взаємозв'язку з продуктивними силами, що і формують суспільний спосіб виробництва. Дослідники вважали, що суспільний спосіб виробництва формується в залежності від типу власності на засоби виробництва, тому і виокремлювали п'ять суспільно-економічних формацій: первіснообщинний лад, рабовласницьке суспільство, феодалізм, капіталізм та комунізм.

К. Маркс визначив джерелом прогресу цивілізації розвиток матеріального виробництва, а його історію як закономірні періоди переходу людства від особистої залежності до речової, а від речової — до вільної особистості. Становлення вільної особистості означало всебічний розвиток її розумових і фізичних здібностей, перетворення праці у творчість, творчу діяльність, позбавлення людини матеріальної залежності.

Формаційний підхід К. Маркса і Ф. Енгельса тлумачить всесвітню історію як єдиний, лінійно-поступальний природно-історичний процес послідовної зміни суспільно-економічних формацій. Він дав змогу отримати цілісне уявлення про історичний розвиток суспільства, розкрити закономірності функціонування його складових, причини та наслідки змін, які очікує людство. Цей підхід доволі поширений серед дослідників економічного розвитку, але йому притаманні певні недоліки, насамперед це догматизація та абсолютизація у поясненні історичного процесу.

Вадами формаційного підходу є, по-перше, неврахування культурних, національних чинників розвитку історії; по-друге, надмірна схематичність, відчужених соціально-економічних описів. Визнаючи велику роль продуктивних сил, способу виробництва, все ж першорядна роль у визначенні суспільно-економічної формації відводилася суспільно-виробничим відносинам. «Економі-

чним кістяком суспільно-економічної формації є історично визначені виробничі відносини» [6, с. 240] стверджується у підручнику з філософії радянських часів. За такого підходу ігнорується роль продуктивних сил як джерела суспільно-економічного прогресу. Треба сказати, що прогрес цивілізації залежить як від розвитку виробничих відносин, так і продуктивних сил, що їх формують.

Технологічний підхід, як і формаційний, відрізняється схематичністю опису економічної системи та жорстокістю прив'язки до конкретного кола чинників, що є причиною переходу економічних систем і суспільства від одного якісного стану до іншого. Але якщо у формаційному підході — це такі категорії як власність, капітал, основні класи суспільства, виробничі відносини, то технологічний підхід визнає вирішальним чинником змін у соціально-економічних процесах розвиток техніки, технологій, техніко-економічних відносин.

Потрібно зауважити, що як формаційний, так і технологічний підходи до аналізу соціально-економічного розвитку є життєздатними, оскільки заперечити вплив технологічних змін на виробничі відносини неможливо. Однак, зі зміною характеру праці — основи виробничих відносин, та переходу до творчої праці як основного внутрішнього мотиву самореалізації людини виникає необхідність у розширеному розумінні економічної системи як органічної єдності її економічної та соціальної складових. Адже, розуміння творчої праці як основного виду діяльності людини, вільної внутрішньої її потреби та джерело існування людини як члена суспільства є необхідною умовою процесу трансформації індустріальної економіки, індустріального суспільства у суспільство постіндустріальне.

Отож, останнім часом значного поширення набуває використання інституційно-цивілізаційного підходу до аналізу закономірностей функціонування та трансформації соціальних систем. Цивілізаційний підхід не сприймає відомого принципу формаційної парадигми про обов'язковість проходження кожним суспільством однакових етапів історичного розвитку, розглядаючи його як процес взаємовпливів та взаємозв'язків сукупності різних цивілізацій, яким притаманні власні специфічні форми розвитку.

Арнольд Тойнбі визначив цивілізацію як найменший блок історичного матеріалу, до якого звертається той, хто намагається вивчати історію власної країни. Цивілізація — це одиниця суспільного життя, що має межі у часі і просторі, складовою частиною якої є історія країни [9].

Своє розуміння поняття цивілізації С. Хантінгтон виклав у статті «Зіткнення цивілізацій». Цивілізація, за Хантінгтоном, — культурна спільнота найвищого рангу, вище за яку вже слідують видові (у культурному вимірі) ознаки роду людського. Ділення на цивілізації відбувається за сукупністю особливостей таких, як мова, історія, релігія, звичаї, інститути. «Цивілізація є певною культурною сутністю. Села, регіони, етнічні групи, народи, релігійні общини — всі вони володіють своєю особливою культурою, що відображає різні рівні культурної неоднорідності» [13].

У книзі Елвіна Тоффлера «Третя хвиля» [10] цивілізаційний процес розвитку представлений у вигляді «трьох хвиль», тобто стадій розвитку суспільства, економіки, технологічного способу виробництва та ін., що змінювали одна одну на протязі історичного розвитку. Фундаментальною ознакою країн «першої хвилі» була роль землі як основного фактора виробництва, основи економіки, життя, культури, сімейної структури та політики. За часів другої хвилі ця роль належала капіталістичній власності — заводам і фабрикам, на яких виготовлялися різноманітні товари. Головною цінністю цивілізації Першої хвилі є земля; Другої хвилі — капітал, робоча сила, засоби виробництва; продуктивна сила Третьої хвилі — знання і інформація.

Такої класифікації історичної періодизації людства притримувався і відомий дослідник постіндустріального суспільства Д. Белл, що виділяв три стадії історичного розвитку, а саме доіндустріальну, індустріальну та постіндустріальну [1].

Головною рисою цивілізаційного підходу є надання першочергового значення людині, яка «набуває першорядного, а то й головного значення» в історії, є відносно відокремленим індивідом, який активно і цілеспрямовано діє як суб'єкт суспільних відносин.

Для представників цивілізаційного підходу є характерним розгляд економічних явищ через призму системного аналізу. Суть такого аналізу полягає у наступному:

1. необхідність розгляду предмету як цілісного утворення, що включає в себе певні структурні рівні і має певну організованість, де кожен рівень виконує свої функції;

2. основа пізнання будь-якого об'єкту через його розвиток, еволюцію;

3. виявлення цілей та рушійних сил об'єкту;

4. розгляд предмету у сукупності його складових, які мають більш якісні характеристики, ніж поодинці, тобто у їх синергетичному взаємозв'язку.

Нова загальнонаукова методологія досліджень в рамках цивілізаційного підходу використовує системно-синергетичний підхід до аналізу будь-яких процесів. Особливості такої методології полягають у наступному [7, с. 35—37]:

- об'єкт наукового аналізу розглядається з позицій системності, як складова більш широкого об'єкта (зовнішнє середовище). Відкидається ідея атомізму, згідно з якою розглядається в абстракції незалежний і автономно існуючий об'єкт аналізу, та замінюється ідеєю його залежності від навколишнього середовища;

- об'єкт є цілісним утворенням, що має власну структуру. На рівні цілісності існують більш глибокі якості, ніж сума властивостей структурних елементів;

- вплив об'єкта наукового аналізу як цілого на його складові здійснюється через організацію взаємодії між ними;

- причини розвитку будь-якого об'єкта системно-синергетична методологія вбачає не лише у зовнішньому впливі, вона розглядає і внутрішні рушійні сили, притаманні йому, як дію, як саморух і саморозвиток об'єкта. Причому здійснюються вони через розгортання двох протилежних процесів — диференціації та інтеграції, єдність яких і забезпечує розвиток об'єкта наукового дослідження.

При всій відмінності формаційного та цивілізаційного підходів до характеристики історичного розвитку, не можна не помітити, що в основі вони дуже схожі. Так, дійсно, за формаційним підходом — основою виокремлення стадій історичного розвитку слугує матеріальне виробництво, виробничі відносини, тоді як за цивілізаційним — це розвиток продуктивних сил, насамперед людини як такої, все ж у кінцевому підсумку їх об'єднує одна ціль — це дорога до кращого майбутнього, яке можна назвати комуністичним, чи постіндустріальним, це суспільство, де відсутня експлуатація людини людиною, творчість — це основний вид діяльності, та створені умови для найкращої самореалізації особистості. Так, Маркс історичний розвиток поділяв на періоди особистої залежності, речової залежності та вільної індивідуальності, що хронологічно дуже схожі з доіндустріальною, індустріальною та постіндустріальною стадією теорії постіндустріального суспільства Д. Белла.

Відмінні ці підходи у тому, що були започатковані у різні часи — це середина XIX та XX ст., за цей час техніка та технології зазнали розвитку у небачених масштабах, і звісно майбутнє з нашого часу краще можна змалювати, аніж з позиції автора XIX сторіччя, тож не правомірно стверджувати, що формаційний під-

хід повністю віджив своє, і повинен бути замінений новою парадигмою. Це не так, він має право на життя і посідає достойне місце у методології економічного дослідження. На нашу думку, суспільний розвиток визначають як матеріальні фактори виробництва, так і сама людина зі своїми знаннями, у XXI ст. мабуть як ніколи, адже, коли створені і побудовані чинники матеріального благополуччя, на перший план виступають саме нематеріальні і з'являється час для творчості.

Висновки. Використовуючи переваги системного підходу до аналізу сучасної дійсності, можливо більш повно охарактеризувати зміни, що супроводжують прихід постіндустріального суспільства. Адже для економічних суб'єктів сучасних економічних систем є характерним постійний розвиток, зв'язки між ними мають нелінійний характер, а сама система перебуває в динамічному стані.

Системний підхід передбачає суттєві корективи при вивченні суспільства: виключає абсолютизацію однієї з його сторін та надання їй значення первинності відносно інших складових суспільства. Суспільство розглядається як складне утворення, до якого входять політична, економічна, соціальна і духовно-культурна підсистеми, що утворюють упорядковану нерозривну єдність. Цю думку підтверджують вітчизняні науковці: «інституційно-цивілізаційний підхід дозволяє підвищити якість теоретичних моделей та інструментів подальшого розвитку національних економічних систем, як підсистем глобалізованого світу, створюючи можливість дослідження трансформації економічних систем через трансформацію усієї сукупності інститутів суспільства — економічних, правових, політичних, соціальних, духовно-культурних тощо» [4, с. 12].

Сьогодні з задоволенням базових потреб основної частини населення постіндустріальних країн, стає можливою реалізація людини як творчої особистості та її культурний розвиток. З перетворенням у структурі та якості елементів продуктивних сил, відносин власності, у XX ст. складаються умови як для зміни ролі людини у системі виробництва, так і для формулювання якісно нової парадигми розв'язання теоретичних і практичних проблем цієї зміни. Розуміння творчої праці як основного виду діяльності людини, вільної внутрішньої її потреби та джерело існування людини як члена суспільства є необхідною умовою процесу трансформації індустріальної економіки, індустріального суспільства у суспільство постіндустріальне.

Отже, головним принципом сучасної парадигми дослідження постіндустріального суспільства стає перехід від абстрактних

схем та моделей господарських систем до дослідження умов і чинників самореалізації в економічному середовищі людини як цілісності її духовної, культурної, естетичної сторін. Важливим є розуміння взаємозв'язку між соціальною та економічною сферами системи, перехід від абстрагування од неекономічних чинників, що впливають на поведінку людини, її мотивацію до розуміння ролі та значення нематеріальних факторів у процесі загальносуспільного прогресу.

Як бачимо, змінна дійсність вимагає від дослідника застосування нових методів дослідження. Адже, прихід постіндустріальної стадії цивілізаційного розвитку, що є надскладною системою, вимагає нової, досконалішої методології дослідження, що б передбачала дослідження в умовах постійно змінного середовища, розуміння людини, та її знань, як основного виробничого фактора, взаємозалежності усіх світових економік та багато іншого, що знаменує прихід постіндустріального суспільства.

Література

1. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования. — М.: Academia, 1999. — 773 с.
2. Большой экономический словарь / Под ред. А.Н. Азриляна. 4-е изд. доп. и перераб. — М.: Институт новой экономики, 1999. — 1248 с.
3. Гэлбрейт Дж.К. Справедливое общество. Гуманистический взгляд // Новая постиндустриальная волна на Западе (антология) / под ред. В.Л.Иноземцева. — М.: Academia, 1999. — 632 с.
4. Зайцев Ю.К. Сучасна парадигма методології досліджень постіндустріального суспільства / Ю.К. Зайцев, В.С. Савчук // Вчені записки. — 2009. — № 11. — С. 3 — 13.
5. Иноземцев В.Л. Современное постиндустриальное общество: природа, противоречия, перспективы: Учебное пособие. — М.: Логос, 2000. — 304 с.
6. Основи марксистсько-ленінської філософії / Підручник / Кер. авт. кол. Ф.В. Константинов. — К.: Політвидав України, 1985. — 492 с.
7. Степаненко С.В. Інституціональний аналіз економічних систем (проблеми методології): Монографія / С.В. Степаненко. — К.: КНЕУ, 2008. — 312 с.
8. Суслов И.П. Методология экономического исследования / И.П. Суслов. — М.: Экономика, 1983. — 216 с.
9. Тойнби А. Цивилизация перед судом истории / А. Тойнби. — М.: Айрис-Пресс, 2006. — 592 с.
10. Тоффлер Э. Третья волна. — М.: АСТ, 2004. — 784 с.
11. Фейербенд П. Против методологического принуждения [Електронний ресурс] // Фейерабенд П. Избранные труды по методологии на-

уки. — М., 1986. — Режим доступу до статті: kharzarzar.skeptik.net/books/feyerab/metod/index.html

12. Философский энциклопедический словарь. — М.: Советская энциклопедия, 1983. — 840 с.

13. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций? [Електронний ресурс] / С. Хантингтон // наукова стаття. — Режим доступу до статті: www.nbuv.gov.ua/polit/93hssc.htm

14. Чухно А. А. Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України. — К.: Логос, 2003. — 631 с.

15. Caldwell B.J., Beyond Positivism: Economic Methodology in the twentieth century. London, 1982. — 304 p.

16. McCloskey D.N. The Rhetoric of Economic Science.: Essays on Methodology. Boston, 1983. — 549 p.

Статтю подано до редакції 10.08.11 р.

УДК 316.324.8

М. П. Тищенко, канд. екон. наук.,
асистент кафедри політичної економії
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ІНФОРМАЦІЙНИЙ СЕКТОР — ОСНОВА РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

АНОТАЦІЯ. У статті обґрунтовано концептуальні засади становлення інформаційного сектору в трансформаційній економіці України.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інформація, трансформаційна економіка, інформаційний сектор, інформаційний ринок.

АННОТАЦИЯ. В статье обоснованы концептуальные засады становления информационного сектора в трансформационной экономике Украины.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: информация, трансформационная экономика, информационный сектор, информационный рынок.

ANNOTATION. Article is developed to conceptual aspects of development of information sector in transition economy of Ukraine.

KEYWORDS: information, transformation economy, informative sector.

Постановка проблеми. Інформаційний сектор виступає домінуючою компонентою інформаційної економіки, яка впливає на трансформаційні процеси в суспільстві. З кожним роком зростає